

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 25.2.2015
COM(2015) 81 final

PACHETUL „UNIUNEA ENERGIEI”

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Protocolul de la Paris - Un plan de acțiune pentru combaterea schimbărilor climatice
după 2020**

{SWD(2015) 17 final}

Cuprins

1.	Rezumat	3
2.	Protocolul de la Paris	5
3.	Garantarea unor reduceri ambițioase a emisiilor de gaze cu efect de seră	6
3.1.	Obiectivul UE pentru 2030 și contribuția preconizată stabilită la nivel național	6
3.2.	Partajarea efortului global.....	7
4.	Garantarea dinamismului prin revizuirea periodică a obiectivelor.....	8
5.	Consolidarea transparenței și a responsabilității.....	9
6.	Rezistența la schimbările climatice prin adaptare	9
7.	Promovarea punerii în aplicare și a cooperării	10
7.1.	Mobilizarea de fonduri publice și private pentru finanțarea combaterii schimbărilor climatice.....	10
7.2.	Intensificarea acțiunilor de cooperare internațională.....	11
7.3.	Sprijinirea dezvoltării și utilizării tehnologiilor legate de climă	11
7.4.	Dezvoltarea capacităților	12
8.	Mobilizarea altor politici ale UE	12
9.	Următoarele etape	14

1. REZUMAT

Potrivit celor mai recente constatări făcute de Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), în lipsa unor măsuri imediate, schimbările climatice vor avea consecințe grave, generalizate și ireversibile pentru toți oamenii și toate ecosistemele din lume. Pentru a limita creșterea temperaturii medii globale la mai puțin de 2 °C în comparație cu nivelurile din perioada preindustrială (obiectivul „sub 2 °C”) și pentru a evita astfel o evoluție periculoasă, toate țările vor trebui să-și reducă în mod considerabil și durabil emisiile de gaze cu efect de seră.

Această tranziție globală către niveluri scăzute de emisii poate fi realizată fără a aduce atingere creșterii economice și creării de locuri de muncă și poate oferi oportunități semnificative de a revitaliza economiile în Europa și în restul lumii. De asemenea, acțiunile de combatere a schimbărilor climatice vor contribui în mod semnificativ la bunăstarea publică. Dacă amânăm această tranziție, nu vom face altceva decât să creștem costurile globale și să limităm opțiunile menite să asigure o reducere eficientă a emisiilor și să ne permită să ne pregătim pentru efectele schimbărilor climatice.

Toate țările trebuie să acționeze de urgență și în mod colectiv. Începând din 1994, părțile la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) lucrează în această direcție: peste 90 de țări dezvoltate și în curs de dezvoltare s-au angajat să își reducă emisiile până în 2020. Însă, întrucât aceste angajamente nu sunt suficiente pentru a atinge obiectivul „sub 2 °C”¹, în 2012, părțile la CCONUSC au lansat negocieri privind încheierea unui nou acord obligatoriu din punct de vedere juridic aplicabil tuturor părților, care va pune lumea pe calea cea bună pentru atingerea acestui obiectiv. Acordul din 2015 urmează să fie finalizat la Paris în decembrie 2015 și să fie pus în aplicare începând cu 2020.

Progresele înregistrate cu ocazia recentei conferințe de la Lima privind schimbările climatice ar trebui să faciliteze încheierea unui acord solid la Paris. Mai mult, s-a decis că țările trebuie să-și formuleze și să comunice obiectivele propuse de reducere a emisiilor, cu mult timp înainte de conferința de la Paris. Un prim proiect de text complet al acordului din 2015 a fost deja elaborat, reflectând pozițiile tuturor părților cu privire la toate elementele aflate în curs de negociere.

Cu mult înainte de conferința de la Lima, UE a dat dovadă de voință politică și de hotărâre în vederea combaterii schimbărilor climatice la nivel mondial. La summitul european din octombrie 2014, liderii europeni au convenit că UE ar trebui să își intensifice eforturile și să-și reducă emisiile pe plan intern cu cel puțin 40 % până în 2030, comparativ cu 1990. Au urmat anunțuri făcute de China și SUA. La Lima, statele membre ale UE s-au angajat să verse aproximativ jumătate din capitalizarea inițială de 10 miliarde de dolari la Fondul verde pentru climă (GCF), pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare. În cadrul UE, a fost adoptat un nou plan de investiții care va injecta în economia reală cel puțin 315 miliarde EUR sub formă de investiții publice și private în următorii trei ani (2015-2017). Aceste investiții vor contribui la modernizarea și la decarbonizarea economiei UE.

¹ Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu – „Raportul pe 2014 privind decalajele în ceea ce privește emisiile de gaze cu efect de seră. Un raport de sinteză al UNEP”

Prezenta comunicare constituie un răspuns la deciziile luate la Lima și reprezintă un element-cheie în implementarea priorității Comisiei de a construi o Uniune a energiei rezistentă, cu o politică orientată spre viitor în privința schimbărilor climatice, care să urmeze direcția trasată în orientările politice ale președintelui Comisiei. Acest document pregătește UE pentru ultima rundă de negocieri care va avea loc înainte de Conferința de la Paris din decembrie 2015.

În special, prezenta comunicare:

- transpune decizia luată la summitul european din octombrie 2014 într-un obiectiv de emisii pentru UE - contribuția sa preconizată stabilită la nivel național (INDC) urmează să fie prezentată până la sfârșitul primului trimestru al anului 2015;
- propune ca toate părțile la CCONUSC să își prezinte INDC-urile cu mult înainte de Conferința de la Paris. China, SUA și alte țări G20, precum și țări cu venituri medii și ridicate ar trebui să fie în măsură să facă acest lucru în primul trimestru al anului 2015. Ar trebui să se prevadă o mai mare flexibilitate pentru țările cel mai puțin dezvoltate (LDC);
- stabilește o viziune pentru un acord transparent, dinamic și obligatoriu din punct de vedere juridic, care să conțină angajamente echitabile și ambițioase din partea tuturor părților, într-un context economic și geopolitic global în continuă evoluție. Datorită acestor angajamente cumulate, care se bazează pe dovezi științifice, planeta noastră ar trebui să fie în măsură să-și reducă emisiile globale cu cel puțin 60 % până în 2050, față de nivelurile din 2010. Dacă va exista un decalaj între nivelul de ambiție stabilit la Paris și nivelul necesar de reducere a emisiilor, această problemă va trebui remediată prin elaborarea unui program de lucru care va începe în 2016, în strânsă colaborare cu GCF, pentru a identifica măsuri suplimentare de reducere a emisiilor;
- propune ca acordul din 2015 să fie sub forma unui Protocol în temeiul CCONUSC. Economii mari, în special UE, China și SUA, vor trebui să facă dovadă de voință politică prin aderarea la Protocol cât mai curând. Acesta ar trebui să intre în vigoare de îndată ce va fi ratificat de țările care reprezintă colectiv 80 % din totalul emisiilor la scară globală. În temeiul noului Protocol, fondurile, precum și dezvoltarea și transferul de tehnologii privind combaterea schimbărilor climatice, alături de consolidarea capacităților, ar trebui să favorizeze participarea tuturor țărilor și punerea în aplicare eficientă și eficace a unor strategii în vederea reducerii emisiilor și adaptării la efectele adverse ale schimbărilor climatice;
- subliniază faptul că Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI), Organizația Maritimă Internațională (OMI) și Protocolul de la Montreal ar trebui să acționeze pentru a reglementa în mod eficient emisiile generate de transportul aerian și maritim internațional și de producția și consumul de gaze fluorurate înainte de sfârșitul anului 2016;
- evidențiază modul în care alte politici ale UE, precum comerțul, cercetarea științifică, inovarea și cooperarea tehnologică, cooperarea economică și ajutorul pentru dezvoltare, reducerea riscurilor de dezastre și mediul, ar putea consolida politica internațională a UE în domeniul climei;

- este însoțită de un plan de acțiune privind diplomația în domeniul climei, elaborat în comun de Serviciul European de Acțiune Externă și de Comisie. Acest plan are ca scop să lărgască aria de acțiune a UE și să-i permită să construiască alianțe cu parteneri internaționali ambițioși în perioada premergătoare conferinței de la Paris.

Unele aspecte ale acestei comunicări sunt prezentate în detaliu în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește comunicarea.

2. **PROTOCOLUL DE LA PARIS**

Pentru a favoriza o acțiune colectivă în baza constatărilor făcute de IPCC, Protocolul de la Paris trebuie să permită îndeplinirea următoarelor obiective:

- garantarea unor reduceri ambițioase de emisii prin:
 - stipularea faptului că obiectivul pe termen lung ar trebui să fie reducerea emisiilor globale cu cel puțin 60 % față de nivelurile din 2010, până în 2050²;
 - formularea, în acest context, de angajamente de atenuare clare, specifice, ambițioase și obligatorii din punct de vedere juridic, care să permită tuturor țărilor să atingă obiectivul de limitare a încălzirii globale sub 2 °C. Aceste angajamente trebuie să fie compatibile cu principiile CCONUSC aplicate în funcție de evoluția responsabilităților, a capacităților și a circumstanțelor naționale diferite;
- garantarea dinamismului, prin prevederea unei revizui globale, care să fie efectuată o dată la cinci ani, pentru a consolida nivelul de ambiție al acestor angajamente de atenuare în funcție de cele mai recente date științifice;
- creșterea transparenței și responsabilității, pentru a se putea evalua dacă obiectivele de reducere au fost atinse și dacă angajamentele aferente au fost respectate. Trebuie stabilit un set comun de reguli și proceduri pentru raportarea anuală, verificarea periodică și examinarea inventarelor de emisii de către experți internaționali;
- încurajarea unei dezvoltări durabile rezistente la schimbările climatice, prin promovarea cooperării internaționale și prin sprijinirea de politici care să permită reducerea vulnerabilității și îmbunătățirea capacității țărilor de a se adapta la efectele schimbărilor climatice;
- promovarea unei aplicări și a unei cooperări eficiente și efective, prin încurajarea politicilor care mobilizează investiții publice și private substanțiale, transparente și previzibile, în favoarea unei dezvoltări cu emisii scăzute și rezistente la schimbările climatice.

² Aceasta corespunde obiectivului UE de reducere la jumătate a emisiilor globale până în 2050, în comparație cu 1990, astfel cum a fost reiterat de Consiliul Mediu în concluziile sale din 28 octombrie 2014.

Aceste obiective ar trebui să fie enunțate în Protocol. Un program de lucru tehnic, care să se finalizeze până în 2017, ar trebui să stabilească normele, procesele și instituțiile necesare pentru a atinge aceste obiective.

Pentru a adera la Protocol, părțile trebuie să-și ia un angajament de atenuare. Ele vor avea posibilitatea de a participa la procesul de luare a deciziilor în cadrul Protocolului și de a avea acces la resurse financiare și de altă natură pentru a sprijini punerea în aplicare a Protocolului. Angajamentele de atenuare luate în temeiul Protocolului ar trebui să fie, de asemenea, obligatorii din punct de vedere juridic pentru toate părțile.

Va fi un semnal foarte clar pentru guverne, piețe și publicul larg în ceea ce privește angajamentul părților la Protocol în lupta împotriva schimbărilor climatice, întrucât:

- este cea mai puternică manifestare a voinței politice a unei părți în ceea ce privește respectarea acestor angajamente;
- oferă previzibilitatea și securitatea juridică necesară pentru toți actorii din sectoarele public și privat;
- garantează durabilitatea în contextul unor schimbări politice interne.

Țările care susțin că angajamentele de atenuare nu ar trebui să fie obligatorii la nivel internațional au sarcina să arate că putem obține aceleași avantaje alegând o altă abordare.

Toate țările membre G20, care reprezintă aproximativ 75 % din emisiile globale, precum și alte țări cu venituri medii și ridicate ar trebui să ratifice Protocolul în timp util și să îl pună în aplicare începând din 2020. Aderând la Protocol cât mai curând posibil, UE, China și SUA ar trimite un semnal puternic de voință politică. Protocolul ar trebui să intre în vigoare de îndată ce țările reprezentând peste 40 Gt de emisii în echivalent CO₂ (aproximativ 80 % din totalul emisiilor globale actuale) în 2015 își depun instrumentul de ratificare.

3. GARANTAREA UNOR REDUCERI AMBIȚIOASE A EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ

3.1. Obiectivul UE pentru 2030 și contribuția preconizată stabilită la nivel național

Eforturile UE în materie de politică privind schimbările climatice și energia dau rezultate. În perioada 1990-2013, emisiile UE au scăzut cu 19 %, în timp ce produsul intern brut al UE a crescut cu 45 %. Cadrul UE privind schimbările climatice și energia pentru 2030, așa cum a fost convenit de liderii UE în octombrie 2014, va consolida și mai mult peisajul politic. Acesta stabilește un obiectiv obligatoriu de reducere a emisiilor la nivelul întregii economii, acoperind toate sectoarele și toate sursele de emisii, inclusiv agricultura, silvicultura și alte utilizări ale terenurilor, cu cel puțin 40 % pe plan intern până în 2030, comparativ cu 1990. Acest obiectiv este ambițios și echitabil și reprezintă o modalitate rentabilă de a ajunge la reduceri interne de cel puțin 80 % până în 2050³. UE a făcut deja pași semnificativi pentru a

³ COM(2011) 112 final: Foaie de parcurs pentru trecerea la o economie competitivă cu emisii scăzute de dioxid de carbon până în 2050

deveni cea mai eficientă economie pe plan mondial din punct de vedere al emisiilor. Obiectivul pentru 2030 va reduce intensitatea emisiilor economiei UE cu încă 50 %. UE a aprobat recent un plan de investiții care va debloca fonduri private considerabile pentru modernizarea și decarbonizarea economiei UE.

La ora actuală, nu este nevoie să se propună un obiectiv mai ambițios. În cazul în care rezultatul negocierilor justifică totuși un obiectiv mai ambițios, UE ar putea să întrevadă posibilitatea de a accepta credite internaționale pentru a completa angajamentele interne, atâta timp cât este integral garantată lipsa de nocivitate a acestora pentru mediu și se evită dubla contabilizare.

3.2. Partajarea efortului global

UE generează 9 % din emisiile globale, iar acest procent este în scădere. În noiembrie 2014, cele două țări cu cele mai mari emisii din lume - China (25 % din emisiile mondiale) și Statele Unite (11 %) - au urmat exemplul UE și și-au anunțat obiectivele orientative pentru perioada de după 2020. Împreună, aceste obiective ar acoperi aproape jumătate din emisiile globale. Pentru a fi eficient și pentru a crea condiții echitabile de concurență la nivel mondial, Protocolul trebuie să aibă următoarele caracteristici:

- O largă acoperire geografică. Pentru a obține acoperirea necesară a emisiilor, toate părțile, cu excepția țărilor celor mai puțin dezvoltate, trebuie să își prezinte INDC-urile cât de repede în 2015. Toate țările G20, precum și țările cu venituri medii și ridicate ar trebui să fie în măsură să facă acest lucru până la sfârșitul primului trimestru al anului 2015. Aceste INDC-uri trebuie să fie comunicate în conformitate cu cerințele în materie de informare convenite la Lima. Tabelul 1 ilustrează obiectivul național de reducere cu cel puțin 40 %, așa cum a fost convenit de liderii UE în octombrie 2014, sub forma unui INDC conform cu cerințele de informare convenite la Lima, pentru a garanta că obiectivele sunt transparente, cuantificabile și comparabile. Acest tabel oferă un model simplu care le-ar putea fi util părților care încă își formulează INDC-ul. Pe bază de voluntariat, țările cel mai puțin dezvoltate pot prezenta INDC-uri care rezumă politicile și măsurile cu o estimare a reducerilor de emisii. Toate celelalte părți la Protocol trebuie în orice moment să-și mențină un angajament de atenuare. Aceste angajamente trebuie prezentate în ordine alfabetică după părți, într-o anexă la Protocol.
- O acoperire completă a sectoarelor și a emisiilor. Angajamentele părților trebuie să creeze stimulente puternice pentru ca toți actorii să continue să reducă și să limiteze emisiile globale. Protocolul ar trebui să impună reduceri ale emisiilor în toate sectoarele, inclusiv agricultură, silvicultură și alte utilizări ale terenurilor, transport aerian și maritim internațional și gaze fluorurate. Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI), Organizația Maritimă Internațională (OMI) și Protocolul de la Montreal ar trebui să acționeze pentru a reglementa în mod eficient emisiile generate de transportul aerian și maritim internațional și de producția și consumul de gaze fluorurate, înainte de sfârșitul anului 2016.
- Cel mai înalt nivel de ambiție. Cu mult înainte de Conferința de la Paris, fiecare parte trebuie să aleagă tipul de angajament de atenuare și să definească nivelul de ambiție și domeniul de aplicare, având în vedere evoluția responsabilităților, capacitățile și

diferitele circumstanțe naționale. Țările cu cel mai ridicat nivel de responsabilitate și cu cea mai mare capacitate trebuie să aibă cele mai ambițioase angajamente de atenuare. INDC-ul fiecărei părți ar trebui să reprezinte o evoluție semnificativă în ceea ce privește nivelul de ambiție în materie de atenuare și domeniul de aplicare, în comparație cu angajamentul său actual. Acesta ar trebui să demonstreze convergența către niveluri scăzute de emisii totale și pe cap de locuitor și o îmbunătățire a intensității emisiilor de-a lungul timpului.

- Angajamente solide în materie de atenuare. Cel mai solid tip de angajament este reprezentat de obiective absolute la scara economiei, combinate cu bugete de emisii. Ele prezintă un număr de avantaje, inclusiv certitudine, transparență, flexibilitate și, dacă sunt utilizate pe scară largă, reducerea riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon. În conformitate cu ideea de progres de-a lungul timpului, toate țările care dispun deja de astfel de obiective ar trebui să le mențină și să le consolideze comparativ cu un an de referință sau cu o perioadă de referință. G 20 și alte țări cu venituri ridicate care nu au obiective absolute în temeiul Protocolului din 2020 ar trebui să se angajeze să facă acest lucru până în 2025, cel târziu. Alte economii emergente și țările cu venituri medii sunt încurajate să facă acest lucru cât mai curând posibil și nu mai târziu de 2030.

4. GARANTAREA DINAMISMULUI PRIN REVIZUIREA PERIODICĂ A OBIECTIVELOR

Protocolul ar trebui să stabilească o procedură, aplicabilă tuturor părților, pentru a revizui periodic și pentru a consolida angajamentele de atenuare, în conformitate cu obiectivul pe termen lung al Protocolului. Dacă eforturile colective ale părților nu se ridică la nivelul necesar, procesul ar trebui să încurajeze părțile să ridice nivelul de ambiție al angajamentelor existente și să formuleze obiective suficient de ambițioase pentru perioadele ulterioare.

Începând din 2020, revizuirea trebuie să fie repetată din cinci în cinci ani și să faciliteze transparența, claritatea și înțelegerea angajamentelor de atenuare în contextul contribuției la obiectivul de limitare a încălzirii globale sub 2 °C. Revizuirea ar trebui să invite părțile să explice progresele înregistrate cu privire la angajamentele de atenuare și motivele pentru care consideră că acțiunile lor au fost echitabile și ambițioase.

Acest proces ar trebui să se bazeze pe știință, pe elemente concrete și să fie ghidat de considerente legate de responsabilități și capacități în evoluție și de diferitele circumstanțe naționale. Trebuie să fie simplu, eficient și să evite suprapunerile cu alte procese. Modalitățile pentru ciclul de revizuire ar trebui îmbunătățite de-a lungul timpului, pentru a rămâne pe drumul cel bun către atingerea obiectivului „sub 2 °C”.

Protocolul și deciziile aferente Conferinței părților (COP) trebuie să prevadă o mobilizare dinamică a finanțării pentru combaterea schimbărilor climatice, transferul de tehnologie și consolidarea capacităților părților eligibile, în special a celor care dispun de mai puține mijloace. Aceasta va include procesele de evaluare periodică și de ameliorare a gradului de adecvare și de eficiență a mijloacelor de punere în aplicare mobilizate prin Fondul verde pentru climă (GCF), Fondul global pentru mediu (GEF) și de alte instituții relevante. La Paris, va trebui, de asemenea, să se garanteze sprijinul în favoarea părților pentru revizuirea periodică și consolidarea abordărilor privind adaptarea în timp.

5. CONSOLIDAREA TRANSPARENȚEI ȘI A RESPONSABILITĂȚII

Protocolul trebuie să stabilească elementele-cheie ale unui sistem comun în materie de responsabilitate și transparență, aplicabil tuturor părților. Acesta trebuie să includă norme solide privind monitorizarea, raportarea, verificarea și contabilizarea, precum și un proces menit să responsabilizeze fiecare parte pentru realizarea angajamentelor asumate. Acest sistem va fi esențial pentru a garanta că fiecare parte își respectă angajamentele și este pe cale să își îndeplinească obiectivul. De asemenea, va fi crucial pentru instaurarea unui climat de încredere, încurajarea ambiției și asigurarea previzibilității și a siguranței juridice. Astfel, părțile ar trebui să prezinte, cel târziu la momentul ratificării, cel mai recent set de inventare privind emisiile anuale începând din 2010 până în 2015.

Este necesar ca acest sistem să fie adecvat pe termen lung. Trebuie să ofere suficientă flexibilitate pentru a răspunde unei game variate de tipuri de angajamente, capacități naționale și circumstanțe, însă această flexibilitate nu ar trebui să submineze transparența, responsabilitatea și ambiția. Echipe de experți independenți vor trebui să efectueze revizuii periodice. Noul Protocol ar trebui să recunoască transferurile nete între acele țări care au decis să își conecteze propriile piețe naționale ale carbonului, iar acest lucru trebuie avut în vedere în momentul evaluării conformității.

Nu în ultimul rând, Protocolul ar trebui să instituie un organism care să faciliteze punerea în aplicare și să răspundă la întrebările legate de conformitate în ceea ce privește punerea în aplicare a angajamentelor părților. Acest organism ar trebui să se axeze pe angajamente legate de atenuare, inclusiv în materie de monitorizare, raportare și verificare și contabilizare. Organismul ar trebui să fie specializat și nepolitizat, mandatul său urmând să fie definit în Protocol.

6. REZISTENȚA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE PRIN ADAPTARE

Deși este esențială luarea unor măsuri ambițioase de atenuare, la fel de importante vor fi încurajarea individuală și acțiunile de colaborare pentru pregătirea și adaptarea la efectele nocive ale schimbărilor climatice. Rolul sectorului exploatarea terenurilor în ceea ce privește reziliența pe planul securității alimentare și alte beneficii de mediu, sociale și economice sunt esențiale în acest sens. Strategia UE privind adaptarea, complementară strategiilor statelor membre, vizează dezvoltarea unei Europe mai rezistente la schimbările climatice. Adaptarea bazată pe ecosisteme poate reduce riscul de inundații și de eroziune a solului și poate îmbunătăți calitatea apei și a aerului.

În contextul realizării dezvoltării durabile rezistente la schimbările climatice a tuturor părților, Protocolul ar trebui să consolideze angajamentele tuturor părților de a continua să formuleze, să planifice și să pună în aplicare măsuri care să faciliteze adaptarea și să raporteze cu privire la acestea prin intermediul comunicărilor lor naționale. Protocolul ar trebui să continue să faciliteze asistența pentru regiunile și țările care sunt deosebit de vulnerabile la efectele negative ale schimbărilor climatice, inclusiv prin asigurarea unui sprijin financiar și tehnic și prin consolidarea capacităților.

În acest fel, Protocolul va oferi mai multă vizibilitate pentru acțiunile de adaptare și sprijin și va consolida dispozițiile referitoare la monitorizare și raportare în temeiul CCONUSC. De

asemenea, va permite o mai bună înțelegere a eficienței măsurilor puse în aplicare pentru a facilita adaptarea adecvată pe baza rapoartelor naționale și a altor informații relevante, pentru a contribui la consolidarea ulterioară a acțiunilor care urmează să fie întreprinse de către părți.

Odată cu adoptarea Protocolului, și alte decizii ale Conferinței părților ar trebui să consolideze punerea în aplicare a dispozițiilor, în baza cadrului de adaptare de la Cancun și a programului de lucru de la Nairobi.

7. PROMOVAREA PUNERII ÎN APLICARE ȘI A COOPERĂRII

7.1. Mobilizarea de fonduri publice și private pentru finanțarea combaterii schimbărilor climatice

Transformarea în economii cu emisii reduse de carbon, rezistente la schimbările climatice, va fi realizată numai prin schimbări majore ale modelelor de investiții. Protocolul ar trebui să promoveze investițiile cu emisii scăzute, programe și politici rezistente la schimbările climatice. Toate țările ar trebui să se angajeze să ia măsuri pentru a crea condiții favorabile pentru atragerea investițiilor ecologice. În baza comunicării Comisiei „Un parteneriat global pentru eradicarea sărăciei și dezvoltarea durabilă după 2015”, toate resursele ar trebui să fie folosite în mod eficace pentru a atinge diferite obiective în materie de dezvoltare durabilă și climă convenite la nivel internațional. Țările care sunt în măsură să facă acest lucru ar trebui să mobilizeze sprijin financiar pentru părțile la Protocol eligibile. Baza de sprijin financiar trebuie să fie extinsă pe parcurs, pe măsură ce se schimbă capacitățile Părților. De asemenea, toate părțile trebuie să ofere transparență privind impactul climatic al fluxurilor financiare care nu intră în cadrul finanțării combaterii schimbărilor climatice. Finanțarea pentru acțiunile de combatere a schimbărilor climatice ar trebui să reflecte angajamentele guvernelor naționale, favorizând crearea unor medii propice și a unor strategii de investiții după 2020. Cuantumul finanțării combaterii schimbărilor climatice care urmează să fie mobilizat va depinde, de asemenea, de nivelul de ambiție și de calitatea INDC-urilor, a planurilor de investiții ulterioare și a proceselor naționale de planificare a adaptării. În acest stadiu, întrucât INDC-urile și procesele naționale de planificare a adaptării nu sunt pe deplin cunoscute, este prea devreme pentru a insista asupra importanței și tipului de finanțare necesară în materie de combatere a schimbărilor climatice după 2020.

Finanțarea combaterii schimbărilor climatice din sectorul public va continua să joace un rol important în mobilizarea resurselor după 2020. Protocolul ar trebui, de asemenea, să recunoască importanța sectorului privat ca sursă esențială pentru creșterea finanțării combaterii schimbărilor climatice. Protocolul ar trebui să clarifice rolul GCF și GEF în furnizarea de sprijin pentru punerea în aplicare. Ar trebui să ofere garanții că țările cele mai sărace și mai vulnerabile în fața schimbărilor climatice vor continua să primească sprijin prioritar. Acest lucru poate fi realizat cel mai bine în cazul în care cadrul de finanțare prevăzut de Protocolul este în deplină concordanță cu procesul de finanțare pentru dezvoltare și cu agenda de dezvoltare de după 2015.

Protocolul ar trebui să promoveze formularea și aplicarea unor condiții favorabile pentru tranziția către economii cu emisii reduse de carbon și rezistente la schimbările climatice, inclusiv:

- politici climatice ambițioase la nivel național;
- o guvernanță eficientă, inclusiv cadre de investiții, stimulente și instrumente de finanțare care să favorizeze investiții cu emisii reduse de carbon și rezistente la schimbările climatice;
- furnizarea de informații cu privire la abordarea schimbărilor climatice.

Stabilirea prețului la carbon și politicile de investiții ale băncilor publice de dezvoltare vor juca un rol central în acest sens. Integrarea considerentelor privind schimbările climatice în toate politicile, strategiile de dezvoltare și investițiile este esențială pentru a utiliza sinergiile dintre finanțarea pentru dezvoltare, atenuare și adaptare.

7.2. Intensificarea acțiunilor de cooperare internațională

Schimbul de informații cu privire la elaborarea politicilor și promovarea bunelor practici va accelera și extinde acțiunile de combatere a schimbărilor climatice. În ultimii ani, UE a fost proactivă în inițiativele bilaterale și multilaterale în această direcție, de exemplu prin intermediul dialogurilor politice bilaterale privind comercializarea certificatelor de emisii, lansarea de inițiative în materie de energie durabilă care contribuie la dezvoltarea unei economii cu emisii scăzute de carbon sau prin promovarea dezvoltării și implementării concrete a politicilor de adaptare prin intermediul Alianței mondiale împotriva schimbărilor climatice, care cuprinde în prezent 38 de țări în curs de dezvoltare vulnerabile și opt regiuni din Africa, Asia, zona Caraibilor și a Pacificului.

Protocolul ar trebui să încurajeze un schimb mai sistematic de experiență în și între regiunile geografice, reunind expertiza tehnică, inclusiv din partea unor organizații specializate, a sectorului privat, a mediului academic, a regiunilor și a municipalităților. Protocolul ar trebui să prevadă recunoașterea unor inițiative semnificative, care pun în aplicare și completează eforturile depuse la nivel național în vederea reducerii emisiilor și a adaptării la efectele adverse ale schimbărilor climatice. La Conferința de la Paris ar trebui, de asemenea, să fie decisă continuarea programului de lucru pentru a identifica acțiuni de atenuare suplimentare în 2016, în strânsă colaborare cu Fondul verde pentru climă și cu alte instituții financiare. Acest lucru poate fi deosebit de relevant în cazul în care există un decalaj între nivelul global de ambiție privind angajamentele de atenuare și nivelul necesar de reducere a emisiilor pentru a atinge obiectivul „sub 2 °C”.

7.3. Sprijinirea dezvoltării și utilizării tehnologiilor legate de climă

Dezvoltarea și utilizarea tehnologiilor legate de climă au un rol esențial în atingerea obiectivelor în materie de combatere a schimbărilor climatice, precum și în crearea de locuri de muncă și în favorizarea unei creșteri economice durabile. Fondurile de cercetare, măsurile de introducere pe piață, programele de educație, finanțele și politicile care impun un preț asupra emisiilor creează laolaltă un mediu propice pentru o gamă largă de tehnologii. Printre acestea se numără tehnologiile care favorizează rezistența la impactul fenomenelor meteorologice extreme, serviciile climatice și sistemele de gestionare a apei, precum și tehnologiile din domeniul producerii de energie, proceselor industriale, transportului, agriculturii și reducerii defrișărilor.

Țările aleg opțiunile tehnologice cele mai adecvate pentru ele, sprijinindu-se adesea în alegerea lor pe evaluările privind necesitățile în materie de tehnologie și pe Centrul și rețeaua pentru tehnologie în domeniul schimbărilor climatice (CTCN). Inovarea, inclusiv extrapolarea necesară a transferului de tehnologie, depinde de colaborarea voluntară cu actorii din sectorul privat pentru a dezvolta, finanța și aplica o tehnologie. Este esențial să se mențină actualele norme în materie de proprietate intelectuală.

Protocolul ar trebui să recunoască rolul jucat deja de Comitetul executiv tehnologic și de CTCN, în combinație cu o reformă a procesului de evaluare a nevoilor tehnologice.

7.4. Dezvoltarea capacităților

Consolidarea capacităților trebuie să fie parte integrantă din sprijinul oferit tuturor activităților legate de Protocol, inclusiv planificarea pentru adaptare, obligațiile de raportare, inventarierea emisiilor, transferul de tehnologie, precum și proiectele de atenuare a efectelor schimbărilor climatice. Această consolidare ar trebui, prin urmare, să fie realizată de instituțiile responsabile pentru activitățile de sprijin în aceste domenii și să fie adaptată în funcție de nevoile țărilor.

Dispozițiile existente în temeiul Convenției ar putea fi consolidate, deși Forumul de la Durban privind consolidarea capacităților va rămâne un cadru corespunzător pentru discuții pe această temă. UE lucrează la integrarea dezvoltării capacităților în sprijinul său pentru acțiunile de combatere a schimbărilor climatice în țările în curs de dezvoltare, inclusiv în ceea ce privește angajamentele de atenuare.

Conferința de la Paris ar trebui să accepte să sprijine țările care au nevoie de ajutor pentru a institui inventare de emisii, sisteme de monitorizare, raportare și verificare și pentru a elabora strategii de dezvoltare cu emisii reduse și rezistentă la schimbările climatice, cu structuri de stimulente adecvate.

8. MOBILIZAREA ALTOR POLITICI ALE UE

În lunile următoare, UE își va intensifica diplomația în domeniul climei în vederea Conferinței de la Paris. Miniștrii afacerilor externe din UE au adoptat un plan de acțiune privind diplomația în domeniul climei, elaborat în comun de Serviciul European de Acțiune Externă și de Comisie.

Acesta prevede următoarele acțiuni:

- definirea schimbărilor climatice drept o prioritate strategică în dialogurile politice, inclusiv în cadrul reuniunilor G 7 și G 20 și al Adunării Generale a ONU;
- sprijinirea unei dezvoltări cu emisii reduse și rezistente la schimbările climatice și la dezastre, prin cooperarea pentru dezvoltare a UE;
- stabilirea unei legături între schimbările climatice și posibilele sale consecințe pe termen lung, inclusiv provocările în materie de securitate.

În plus, alte politici ale UE pot sprijini în mod activ îndeplinirea obiectivelor UE în procesul de negociere internațională și punerea în aplicare a Protocolului în țările partenere. Ele pot ajuta țările partenere în faza pregătitoare a Protocolului și, ulterior, în momentul punerii sale în aplicare. Printre acestea se numără:

- Cooperarea economică și pentru dezvoltare. UE și statele sale membre sunt deja principalii furnizori de ajutor public pentru dezvoltare și de finanțare privind acțiunile de combatere a schimbărilor climatice în țările în curs de dezvoltare. UE a alocat finanțare în valoare de peste 9,5 miliarde EUR pentru combaterea schimbărilor climatice în 2013. UE ar trebui să continue să integreze obiectivele privind schimbările climatice în cooperarea economică și pentru dezvoltare. În acest scop, în perioada 2014-2020 s-a convenit deja că cel puțin 20 % din ajutorul pentru dezvoltare acordat de UE va trebui să fie relevant din punct de vedere climatic (circa 14 miliarde EUR), iar statele membre ar trebui, de asemenea, să stabilească obiective clare de integrare. În plus, UE și statele membre ar trebui să își intensifice coordonarea privind finanțarea combaterii schimbărilor climatice la nivel global, pentru a spori impactul și eficiența rezultatelor.
- Cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și politica în materie de inovare. UE va valorifica mai bine faptul că Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 este într-un totu deschis către participarea țărilor terțe și oferă sprijin financiar țărilor mai puțin dezvoltate. UE își va face mai bine cunoscut angajamentul său de a investi în baza acestui program cel puțin 28 de miliarde EUR pentru acțiunile legate de climă. O parte dintre aceste fonduri vor permite o amplă colaborare internațională pentru a aduce pe piață tehnologiile legate de climă, pentru a sensibiliza oamenii de știință și antreprenorii și pentru a contribui la obiectivele diplomației europene a schimbărilor climatice.
- Politica comercială. În acordurile comerciale bilaterale cu partenerii săi de liber schimb, UE se angajează să promoveze obiectivele climatice și să pună efectiv în aplicare CCONUSC, inclusiv prin dialoguri structurate și periodice și prin cooperare în materie comercială și climatică. În cadrul sistemului SGP+, UE oferă un acces sporit la piață pentru țările în curs de dezvoltare care au ratificat și au pus efectiv în aplicare convenții internaționale, inclusiv în materie de schimbări climatice. În cadrul OMC, UE colaborează cu partenerii săi comerciali pentru încheierea unui acord internațional important cu privire la liberalizarea comerțului cu bunuri și servicii de mediu, înainte de sfârșitul anului 2015, cu scopul de a spori difuzarea și adoptarea unor tehnologii care reduc impactul asupra mediului.
- Politica de mediu. Punerea în aplicare a angajamentelor UE în baza planului strategic mondial pentru biodiversitate, așa cum a fost aprobat prin Strategia UE în domeniul biodiversității, va fi esențială pentru abordarea schimbărilor climatice, generând totodată beneficii sociale, economice și culturale conexe.

- Reducerea riscului de dezastre. Cooperarea UE cu privire la managementul riscurilor de dezastre⁴, care include elaborarea unor evaluări la nivel național ale riscurilor, abordând, de asemenea, efectele schimbărilor climatice și îmbunătățirea managementului riscurilor, contribuie la consolidarea capacităților în vederea adaptării la schimbările climatice.

9. URMĂTOARELE ETAPE

UE trebuie:

- să prezinte propriul INDC până la sfârșitul primului trimestru al anului 2015;
- să încurajeze economiile majore să preia inițiativa prin depunerea la timp a unor INDC-uri ambițioase, în special în cadrul Forumului economiilor majore, al G 20 și G 7;
- să încurajeze și să susțină, după caz, elaborarea unor INDC-uri ambițioase de către cât mai multe părți;
- să facă din promovarea unei acțiuni climatice ambițioase la nivel mondial o prioritate centrală a relațiilor sale diplomatice și a dialogului cu țările partenere;
- să promoveze, prin intermediul CCONUSC și al altor discuții bilaterale și multilaterale, adoptarea unui protocol ambițios, transparent și dinamic, așa cum s-a indicat mai sus;
- să demonstreze și să garanteze stabilitatea și predictibilitatea sprijinului financiar pe care UE, în mod colectiv, îl furnizează partenerilor săi internaționali pentru o dezvoltare cu emisii reduse și rezistentă la schimbările climatice;
- să facă presiuni pentru liberalizarea rapidă a comerțului cu bunuri și servicii de mediu, până la sfârșitul anului 2015;
- să garanteze că acțiunea climatică este coerentă cu negocierile ONU privind Obiectivele de dezvoltare durabilă și finanțarea dezvoltării durabile după 2015 și Cadrul pentru reducerea riscului de dezastre după 2015;
- să se asigure că a doua perioadă de angajament din cadrul Protocolului de la Kyoto este ratificată până la sfârșitul lui 2015 de către UE și statele sale membre și de cât mai multe părți, așa cum este necesar pentru a garanta intrarea în vigoare.

Comisia va organiza o conferință internațională pentru îmbunătățirea înțelegerii reciproce a gamei de INDC-uri și a gradului de adecvare al ambițiilor lor colective și pentru facilitarea unui schimb deschis de opinii înainte de Conferința de la Paris. Această conferință va avea ca

⁴ Articolele 5 și 6 din Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii

scop reunirea țărilor partenere, a experților din mediul academic, a grupurilor de reflecție și a organizațiilor internaționale și va avea loc cel târziu în noiembrie 2015.

Până la jumătatea anului 2015, Comisia va începe, de asemenea, să prezinte Parlamentului European și Consiliului propuneri legislative în vederea punerii în aplicare a Cadrului de politici privind clima și energia pentru 2030.

Comisia va continua să integreze acțiunile legate de schimbările climatice în cooperarea economică și pentru dezvoltare, să ia inițiative pentru a colabora mai îndeaproape cu statele membre pentru furnizarea de asistență pentru dezvoltare relevantă legată de climă și să valorifice mai bine avantajele oferite de deschiderea programelor sale de cercetare și inovare științifică pentru a-și sprijini partenerii internaționali, ajutându-i să se pregătească în vederea îndeplinirii angajamentelor lor în cadrul noului Protocol.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să aprobe abordarea propusă în cel mai scurt timp posibil.

Tabelul 1: Contribuția preconizată stabilită la nivel național propusă de UE

Angajament	
Tip	Reducere absolută față de emisiile din anul de referință.
Acoperire	La nivelul întregii economii.
Domeniu de aplicare	Toate gazele cu efect de seră care nu sunt incluse în Protocolul de la Montreal: • dioxid de carbon (CO₂) • metan (CH₄) • protoxid de azot (N₂O) • hidrofluorocarburi (HFCs) • perfluorocarburi (PFC) • hexafluorură de sulfură (SF₆) • trifluorură de azot (NF₃)
An de referință	1990
Perioadă	2021-2030, inclusiv
Nivel de reducere	Realizarea unei reduceri de cel puțin 40 % a emisiilor UE în 2030.
% din emisiile acoperite	100 %
Agricultură, silvicultură și alte utilizări ale terenurilor incluse	Da
Contribuția netă a mecanismelor internaționale bazate pe piață	Nicio contribuție a creditelor internaționale.
Procesul de planificare	Consiliul European din 23 și 24 octombrie 2014 privind aprobarea cadrului de politici privind clima și energia pentru 2030 (EUCO 169/14). Comisia Europeană urmează să pregătească propuneri legislative în vederea punerii în aplicare a cadrului pentru 2030 (Programul de lucru al Comisiei pentru 2015), inclusiv cu privire la exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură.
Echitabil și ambițios	Acest angajament este conform cu politicile UE care vizează realizarea tranziției către o economie cu emisii reduse și este o șansă reală de a îndeplini obiectivul de limitare a încălzirii globale sub 2 °C. El înscrie UE într-un demers rentabil care să-i permită pe termen lung realizarea unor reduceri ale emisiilor interne de 80 %, în conformitate cu evaluarea IPCC privind reducerile solicitate colectiv țărilor dezvoltate, și anume de a reduce emisiile cu 80-95 % până în 2050, comparativ cu nivelurile din 1990. Nivelul cel mai ridicat de emisii generate de UE a fost deja atins. Potrivit bazei de date EDGAR, emisiile celor 28 de state membre ale UE au culminat în 1979 la circa 6,4 Gt echivalent CO₂.
Ipoteze-cheie	
Criteriul de măsurare aplicat	Potențialul de încălzire globală pe un interval de timp de 100 de ani în conformitate cu cel de-al 4-lea raport de evaluare al IPCC.
Metodologia de estimare a emisiilor	Orientările IPCC din 2006.
Abordarea privind	Cadru global de contabilizare, abordare bazată pe activitate sau pe exploatarea

contabilizarea pentru agricultură, silvicultură și alte utilizări ale terenurilor	terenurilor, pentru emisiile și absorbțiile rezultate din activități legate de utilizarea terenurilor, de schimbarea destinației terenurilor și de silvicultură, bazându-se pe: (i) normele adoptate în baza deciziei 2/CMP.7, deciziile aplicabile ale Conferinței părților și legislația UE (Decizia nr. 529/2013/UE) și (ii) nivelul actual de integritate a mediului.
Acoperire	
Sectoare/Categorii de surse	• Energia ○ Arderea combustibililor ▪ Industrii producătoare de energie ▪ Industria producătoare și industria de construcții ▪ Transporturi ▪ Alte sectoare ▪ Altele ○ Emisii fugitive de la combustibili ▪ Combustibili solizi ▪ Petrol și gaze naturale și alte emisii din producția de energie ○ Transportul și stocarea de CO₂ • Procese industriale și utilizarea produselor ○ Industria minerală ○ Industria chimică ○ Industria metalelor ○ Produse neenergetice obținute din combustibili și utilizarea solvenților ○ Industria electronică ○ Utilizarea de produse de înlocuire a substanțelor care afectează stratul de ozon ○ Fabricarea și utilizarea altor produse ○ Altele • Agricultură ○ Fermentație enterică ○ Gestionarea gunoiului de grajd ○ Cultivarea orezului ○ Soluri agricole ○ Incendierea programată a savanelor ○ Arderea reziduurilor agricole în câmp ○ Stropirea cu var ○ Aplicarea de uree ○ Alte tipuri de îngrășăminte cu conținut de carbon ○ Altele • Deșeuri ○ Eliminarea deșeurilor solide ○ Tratarea biologică a deșeurilor solide ○ Incinerarea și arderea în aer liber a deșeurilor ○ Tratarea și deversarea apelor reziduale ○ Altele • Exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură stabilite în Decizia nr. 529/2013/UE

	○ Împădurire, reîmpădurire ○ Despădurire ○ Gestionarea pădurilor ○ Gestionarea terenurilor cultivate ○ Gestionarea pajiștilor ○ Sau contabilizare echivalentă bazată pe utilizarea terenurilor conform categoriilor de raportare CCONUSC ○ Alte categorii/activități alese de UE și statele membre în calitate de părți la Protocolul de la Kyoto și la modificarea de la Doha aferentă.
--	--